

Верховна Рада України визначила пам'ятні дати і ювілеї, що відзначатимуться на державному рівні у 2022 та 2023 роках. Як передає Укрінформ, про це повідомляє [Інформаційне управління](#) Апарату ВР.

17 грудня парламент ухвалив постанову про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2022-2023 роках (№6406). Ініціаторами постанови стали народні депутати - члени Комітету ВР з питань гуманітарної та інформаційної політики.

Відповідно до постанови, у 2022 році на державному рівні відзначатимуться:

- 100 років із часу заснування Лесем Курбасом театру "Березіль" (нині – Харківський державний академічний український драматичний театр ім. Т.Г. Шевченка (1922);
- 80 років із часу створення Української Повстанської Армії (1942);
- 25 років із часу польоту у космос першого космонавта незалежної України Леоніда Каденюка (19.11–05.12.1997);
- 14 січня – 140 років із дня народження Івана Огієнка (митрополита Іларіона) (1882–1972), церковного, громадського та політичного діяча, історика церкви, мовознавця, лексикографа, педагога;
- 2 лютого – 210 років із дня народження Євгена Гребінки (1812–1848), письменника, педагога, видавця, громадського діяча;
- 18 лютого – 70 років із дня народження Джеймса-Ернеста Мейса (1952–2004), історика, політолога, громадського діяча, дослідника Голодомору 1932–1933 років в Україні;
- 21 березня – 160 років із дня народження Миколи Пимоненка (1862–1912), художника, педагога;
- 22 березня – 180 років із дня народження Миколи Лисенка (1842–1912), композитора, педагога, хорового диригента, етнографа, громадського діяча;
- 30 березня – 130 років із дня народження Стефана Банаха (1892–1945), вченого, математика, одного із засновників сучасного функціонального аналізу;
- 15 квітня – 200 років із дня народження Юрія Шкрібляка (1822–1884), різьбяр, основоположника гуцульського різьблення по дереву; травня – 140 років із дня народження Кирила Стеценка (1882–1922), композитора, хорового диригента, священника, громадського діяча;
- 17 квітня – 140 років із дня народження В'ячеслава Липинського (1882–1931), історика, соціолога, державного та політичного діяча, публіциста, теоретика українського консерватизму, основоположника державницького напрямку історіографії та політології, учасника боротьби за незалежність України у ХХ столітті;
- 1 червня – 120 років із дня народження Зої Гайдай (1902–1965), оперної та камерної співачки, педагогині;
- 17 червня – 140 років із дня народження Ігоря Стравінського (1882–1971), композитора, диригента;
- 12 липня – 130 років із дня народження Бруно Шульца (1892–1942), письменника, художника;
- 15 липня – 130 років із дня народження Мілени Рудницької (Лисяк-Рудницької) (1892–1976), громадської та політичної діячки, журналістки, письменниці, педагогині, голови центральної управи Союзу Українок;
- 9 серпня – 170 років із дня народження Варвари Ханенко (1852–1922), меценатки, колекціонерки творів мистецтва, музейної діячки;
- 30 серпня – 100 років із дня народження Павла Глазового (1922–2004), поета, гумориста, сатирика;
- 23 вересня – 150 років із дня народження Соломії Крушельницької (1872–1952), оперної співачки, громадської діячки, педагогині;
- 25 вересня – 90 років із дня народження Анатолія Солов'яненка (1932–1999), оперного співака, громадського діяча, Героя України;
- 10 жовтня – 130 років із дня народження Михайла Кравчука (1892–1942), вченого, математика, академіка, репресованого;
- 21 жовтня – 350 років із дня народження Пилипа Орлика (1672–1742), політичного, державного та військового діяча, гетьмана України, упорядника "Конституції Пилипа Орлика";

- 30 жовтня – 140 років із дня народження Михайла Бойчука (1882–1937), художника-монументаліста, графіка;
- 2 листопада – 120 років із дня народження Сергія Лебедєва (1902–1974), вченого, електротехніка, розробника перших у континентальній Європі електронних обчислювальних машин МЕОМ, академіка;
- 4 листопада – 150 років із дня народження Богдана Лепкого (1872–1941), письменника, перекладача, літературознавця, художника, педагога, громадського діяча;
- 14 листопада – 110 років із дня народження Андрія Малишка (1912–1970), поета, перекладача, літературного критика;
- 19 листопада – 100 років із дня народження Юрія Кнорозова (1922–1999), вченого, історика, етнографа, дослідника культури майя, мовознавця;
- 3 грудня – 300 років із дня народження Григорія Сковороди (1722–1794), філософа, просвітителя-гуманіста, поета, педагога;
- 7 грудня – 130 років із дня народження Олени Степанів (1892–1963), військової та громадської діячки, географіні, історикіні, репресованої, учасниці боротьби за незалежність України у ХХ столітті;
- 18 грудня – 130 років із дня народження Миколи Куліша (1892–1937), драматурга, громадського діяча, публіциста, представника "Розстріляного Відродження", репресованого;
- 31 грудня – 130 років із дня народження Михайла (Михайля) Семенка (1892–1937), поета-футуриста, журналіста, представника "Розстріляного Відродження", репресованого та інших.

Дні пам'яті у 2022 році:

- 75-ті роковини проведення польською комуністичною владою акції "Вісла" – примусових депортацій українців з українських етнічних земель Лемківщини, Надсяння, Холмщини та Підляшшя (28.04.–12.08.1947, День пам'яті – 28.04.2021);
- 75-ті роковини від початку проведення радянськими карально-репресивними органами операції "Захід" – масової депортації населення Західної України до Сибіру (21.10.1947);
- 50-ті роковини від початку "великого погрому" – операції КДБ "Блок" проти українських дисидентів (12.01.1972).

У 2023 році на державному рівні відзначатимуться:

- 450 років із часу заснування у Львові Іваном Федоровим друкарні (1573);
- 225 років із часу видання "Енеїди" Івана Котляревського (1798);
- 150 років із часу заснування у Львові Наукового товариства імені Шевченка (початкова назва – Літературне товариство імені Шевченка) (1873);
- 125 років із часу заснування Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" (1898);
- 100 років із часу початку політики "українізації" – заходів на підтримку розвитку української мови (1923);
- 970 років із часу народження Володимира Мономаха (1053–1125), Великого князя Київського, державного та політичного діяча Київської Русі;
- 7 січня – 180 років із дня народження Миколи Аркаса (1853–1909), письменника, історика, композитора, діяча культури та освіти;
- 12 січня – 150 років із дня народження Василя Кричевського (1873–1952), художника, архітектора, графіка;
- 10 лютого – 250 років із дня народження Василя Каразіна (1773–1842), вченого, винахідника, громадського та освітнього діяча, публіциста, ініціатора заснування Харківського університету, першого у Східній Україні;
- 16 лютого – 210 років із дня народження Семена Гулака-Артемівського (справжнє прізвище – Артемівський) (1813–1873), оперного співака, композитора, актора, драматурга;
- 26 лютого – 90 років із дня народження Любомира Гузара (1933–2017), церковного діяча, предстоятеля Української греко-католицької церкви, громадського діяча, богослова;

- 5 березня – 120 років із дня народження Наталі Забіли (1903–1985), письменниці, перекладачки;
- 12 березня – 160 років із дня народження Володимира Вернадського (1863–1945), вченого-енциклопедиста, філософа, природодослідника, основоположника геохімії, біогеохімії, радіогеології, організатора і першого президента Української Академії наук, засновника Національної бібліотеки Української Держави (нині – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського);
- 31 березня – 150 років із дня народження Миколи Міхновського (1873–1924), громадського та політичного діяча, юриста, публіциста, учасника боротьби за незалежність України у ХХ столітті;
- 15 травня – 150 років із дня народження Павла Скоропадського (1873–1945), державного, політичного і військового діяча, гетьмана Української Держави;
- 4 червня – 160 років із дня народження Владислава Городецького (повне ім'я – Лешек Дезидерій Владислав Городецький) (1863–1930), архітектора, підприємця, мецената;
- 13 жовтня – 100 років із дня народження Михайла Сікорського (1923–2011), історика, краєзнавця, музеєзнавця, Героя України;
- 14 жовтня – 80 років із дня народження Раїси Кириченко (1943–2005), співачки, Героя України;
- 27 жовтня – 140 років із дня народження Терентія Кореня (1883–1931), спортсмена, важкоатлета, чемпіона з класичної боротьби та змагань із підняття ваги;
- 27 листопада – 160 років із дня народження Ольги Кобилянської (1863–1942), письменниці, громадської діячки;
- 29 листопада – 200 років із дня народження Матвія Номиса (справжнє прізвище – Симонов) (1823–1901), етнографа, фольклориста, письменника, педагога, видавця;
- 6 грудня – 110 років із дня народження Миколи Амосова (1913–2002), лікаря, вченого, громадського діяча, академіка;
- 9 грудня – 160 років із дня народження Бориса Грінченка (1863–1910), громадського діяча, письменника, педагога, літературознавця, лексикографа, етнографа, історика, публіциста, упорядника і видавця "Словника української мови";
- 13 грудня – 130 років із дня народження Миколи Хвильового (справжнє прізвище – Фітільов) (1893–1933), письменника, публіциста, літературного критика, громадського діяча, представника "Розстріляного Відродження";
- 22 грудня – 190 років із дня народження Марка Вовчка (справжнє ім'я та прізвище – Марія Вілінська) (1833–1907), письменниці, перекладачки, етнографіні.

Дні пам'яті:

- 90-ті роковини Голодомору 1932–1933 років в Україні (День пам'яті – 25.11.2023).

Постанова про відзначення пам'ятних дат та ювілеїв вперше містить перелік подій одразу на два роки. «Деякі дати вимагають у своїй підготовці довшого часового люфту. Наприклад, видання творів чи ремонтно-реставраційні роботи будівель», — зазначила голова профільного підкомітету з питань національної та культурної пам'яті Ірина Констанкевич, ідеться в повідомленні.